

Reach: 230.086

Country: Slovenija

1 / 4

Ločnice med moškimi in ženskimi poklici ni več

Končal se je letošnji Dan za punce, pri katerem spodbujajo dekleta, naj pri odločanju za poklic razmišljajo drugače.

[Nevenka Žolnir, Panorama](#)

pet, 27.06.2014, 09:00

Ključne besede:

[Dan za punce](#), [naravoslovje in tehnika](#), [vpis na fakultete](#), [mladi](#), [zaposlovanje](#)

Dekleta so se med Dnevom za punce seznanila tudi s poklici, za katere še vedno velja stereotip, da so to dela »umazanih rok«. Foto: Jože Suhadolnik/Delo

Jeseni 1930. leta je društvo rezervnih pilotov objavilo oglas v beograjskem časniku *Politika*, da v civilni letalski šoli iščejo pogumne fante in dekleta. Slovenka **Kristina Gorišek**, ki se je pravkar preselila v Beograd, se je prijavila. Potem ko je uspešno opravila vse preizkuse, je postala prva letalka na Slovenskem, v Jugoslaviji in tudi na celotnem Balkanu.

Jeseni 1932 je 25-letna Kristina prvič samostojno poletela, februarja 1934 pa je po uspešno

V dvanajstih evropskih državah

Deklet v tehničnih šolah skorajda ni, kar je škoda, saj delodajalci vse bolj prepoznavajo potencialne ženskega spola – čustveno inteligenco, empatijo in intuitivnost. Da bi to spremenili, se Dan za punce že več let odvija v 12 evropskih državah, zadnja tri leta tudi v Sloveniji. Poleg združenja delodajalcev ga podpirata ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter ministrstvo za

Reach: 230.086

Country: Slovenija

2 / 4

opravljenem izpitu pred vojaško komisijo prejela diplomu. Pilotirala v najmanjši številki moškega kombinezona, saj je bilo takrat v letalstvu tako malo žensk, da so morale uporabljati kar moško opremo. Po drugi svetovni vojni se je letalstvo razširilo tudi med ženske, ki so zavemale vse več vlog – od pilotiranja, skakanja s padalom, jadranja ... Na priljubljenost letalstva med dekleti je vplival tudi film Vesna iz leta 1953, kjer se je glavna junakinja učila padalstva.

izobraževanje, znanost in šport. Skrajni čas je, da mladi, predvsem pa njihovi starši, spoznajo, da to niso več dela »umazanih rok«, temveč dela, pri katerih zaposleni vodijo pripravo del in nadzorujejo izvedbo, menijo organizatorji.

»Razmišljaj po svoje!«

Z zgodbo o še za današnje čase izjemnem, za takratne pa nepredstavljenem dosežku se je začel sklepni dogodek letošnjega [Dneva za punce](#). To je projekt, na katerem jih spodbujajo, naj pri odločanju za poklic razmišljajo širše in upoštevajo tudi netipično ženska področja, kot sta naravoslovje in tehnika. Čez sto udeleženk, večinoma osnovnošolk iz zadnjega triletja, je z zanimanjem prisluhnilo pripovedim deklet (in fanta), ki so si poklicno pot utirali na nekoliko drugačen način, kot je običajno. S tem se je skladalo tudi njihovo letošnje geslo *Razmišljaj po svoje!*

»Delodajalci vedo, da smo ženske bolj natančne in marljive, bolj zveste in empatične ter da praviloma bolje delujemo v timu kot moški, zato jim vse bolj odpirajo vrata,« je dejala **Mirjam Žnidarčič**, svetovalna delavka srednje gradbene in lesarske šole na Centru srednjih šole Novo mesto. Tega se menda zavedajo tudi v Adriamobilu, saj je dobila namig, da bodo jeseni odpirali nova delovna mesta in da so dekleta lesarke zelo zaželeni. S seboj je pripeljala dijakinji **Jovano Rakić in Polono Cerar** (prva je z gradbene, druga z lesarske smeri). Povedali sta, da s strokovnimi predmeti nimata težav in da je biti dekle med samimi fanti velikokrat prednost, saj dobita vso njihovo pozornost.

Ob dejstvu, da je na trgu dela presežek družboslovnih in primanjkljaj tehničnih kadrov, dekletom torej ni treba obupavati, je bilo sporočilo dogodka. Pogumneje naj se vpisujejo v naravoslovne in tehnične šole ter odločajo za tovrstne študijske programe, saj stereotipi o moških in ženskih poklicih že zdavnaj ne držijo (več), so poudarjali tudi drugi nastopajoči.

Podmornica

Katja Brezovar in Petra Maršič, dijakinji viške gimnazije sta s seboj prinesli konkreten dokaz, da dekleta zmorejo prav toliko kot fantje – zdaj že slovito podmornico Calypso. Sodelujeta namreč v skupini istoimenskega dijaškega projekta, ki je izdelala unikatno podmornico, s katero bo mogoče raziskovati morske globine. Kot sta poudarili, v skupini nikakor nista edini dekleti. Kolegica Lana je, denimo, na strožnici izdelala model zunanje lupine za testiranje konektorjev, smo izvedeli.

Živa Lacko, soustanoviteljica podjetja [Uniki](#), ki je razvilo povezavo z računalnikom brez tipkovnice (rešitev se uporablja zlasti za predstavitve produktov ali idej), je dekletom odstrla delček sveta podjetništva. Za inovativne in odločne je samostojna podjetniška pot dobra odločitev, saj imaš možnost razvijati lastne zamisli, nihče te omejuje. »To je dobra življenjska šola, saj se naučiš, da si za vse, tudi za napake dogovoren sam,« je dejala Živa. Opozorila pa je, da tehnično znanje ni dovolj. Potem ko (tehnik ali naravoslovci) razvijejo produkt, so pri prodoru na trg potrebni tudi družboslovci z znanjem in veščinami na komunikacijskem in sorodnih področjih. Prav kombinacija in dobro sodelovanje različnih poklicnih profilov je odločilna za uspeh v poslovnem svetu.

Reach: 230.086

Country: Slovenija

3 / 4

Da je v sodobnem poklicnem svetu nujno povezovati različna področja, je poudarila tudi dr. **Alma Lamovšek Zavodnik** s katedre za prostorsko planiranje na ljubljanski [fakulteti za gradbeništvo in geodezijo](#), kjer je tudi prodekanja za študentske zadeve. Svojo poklicno pot je začela v arhitekturi, na gradbeni fakulteti pa se je premaknila k prostorskemu načrtovanju, ki je zelo interdisciplinarno področje. Na tej fakulteti izobražujejo za pet različnih poklicnih smeri. Na fakulteti izobražujejo za pet poklicev: gradbeni inženir, inženir geodezije, okoljski inženir, inženir stavbarstva in prostorski načrtovalec.

Na geodeziji je polovica vseh vpisanih študentov deklet, na preostalih inženirskih programih okoli tretjina, na prostorskem načrtovanju pa jih je celo več kot polovica. Zadnja leta je popularno vodarstvo, kjer je sicer veliko matematike in fizike, a tudi varstva okolja in drugih družboslovnih vsebin. »Še tako dobre zamisli zamisli brez ustrezne komunikacije v globalnem svetu ne prodrejo,« je menila.

Novi študiji za inženirke

Sodobno komuni-kacijsko tehnologijo so organizatorji izkoristili, da so po skypu iz Stockholma priklicali gostjo dr. **Emilijo Stojmenovo**, raziskovalko in članico VIII. katedre za telekomunikacije in laboratorija za telekomunikacije na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani. Dekleta je opozorila je novi študij multimedije, ki ga sofinancirajo delodajalci, zato imajo študentje odprte poti, da znanje že med študijem nadgrajujejo in uporabljajo v praksi. Meni, da je ta program zelo primeren tudi za dekleta, poleg tega pa so kadri zelo iskani doma in v tujini. Dobri študentje lahko izbirajo med ponudbami, je poudarila.

O novem tipu uveljavljanja idej in produktov je govoril **Jaka Ogorevc**, mladi raziskovalec doktorskega študija, član IV. katedre za merjenje in robotiko ter laboratorija za meteorologijo in kakovost na ljubljanski [fakulteti za elektrotehniko](#). Je tudi član ekipe [Enolyse](#), ki je razvila elektronski senzor za nadzorovanje proizvodnje vina. Skupaj s študijskimi kolegi, ki so prav tako kot on doma iz Posavja, so dobili zamisel pred enim letom, in izdelek je zdaj že tik pred prodorom na trg. V njihovi osemčlanski skupini sta dve dekleti – ena industrijska oblikovalka in ena strokovnjakinja za marketing.

Osnovne informacije za zagon podjetja so dobili, ko so obiskovali program Start Cloud, denar pa na [Kickstarterju](#), portalu za množino financiranje projektov in produktov. »Tu preveriš možnosti svojega izdelka na trgu,« je dekleta vsaj nekoliko vpeljal v za njih še precej abstraktni svet sodobnega podjetništva. Izkazalo se je, da praktično nobena še ni slišala za omenjene oblike. Toda čeprav so se jim te informacije zdele še nekoliko preuranjene, jih bodo gotovo spravile nekam v podzavest in potegnile na plano, če bo treba.

Sanjam se ne smejo odpovedati

Po odzivih po prireditvi sodeč je mlade udeleženke Dneva za punce še najbolj pritegnil Milan Simčič, tehniški sodelavec na ljubljanski fakulteti za elektrotehniko in ustanovitelj izobraževalnega centra za fotografe Fotoučilnica, saj se je ob lepih fotografijah razgovoril o prednostih poklica fotografa. »Povsod si zraven in nikoli ti ni dolgčas,« je dejal. Dekleta so se kar videla, v zakulisju raznih protokolarnih dogodkov, koncertov, porok ali gala prireditev in bržkone spregledale, da je taka vloga namenjena le redkim. A širše sporočilo dogodka je bilo tudi to, da se sanjam ne smejo odpovedati. Kljub nezavidljivim razmeram na trgu dela je pomembno, da se odločijo za poklic, ki ga bodo opravljale s srcem – četudi bo to netipično ženski!

Reach: 230.086

Country: Slovenija

4 / 4

Dan za punce je dogodek, ko podjetja odprejo vrata samo za dekleta, organizirajo vodene ogleda in jim na privlačen način predstavijo naravoslovne in tehnične poklice ter tipično »moška« delovna mesta. Ponavadi povabijo učenke iz zadnjega triletja osnovne šole, zdaj pa so projekt, ki ga podpira Evropski socialni sklad, širili na nacionalno raven in med srednješolke.

Za dekleta so pripravili ustvarjalne delavnice, s katerimi so jih seznanili z naravoslovno-tehničnimi poklici, tudi tipično moškimi, kot so varilka, operaterka stroja CNC, orodjarka, programerka, inženirka fizike, elektrotehnike in multimedije. To je pomembno, ker razmer ena slovenskem trgu dela kažejo veliko ponudbo kadrov družboslovnih smeri, manjka pa mladih, izobraženih na naravoslovno-tehničnem področju.